

«Να ολοκληρωθεί ο Αχελώος...»

* Επί τάπητος και οι ενιαίοι φορείς διαχείρισης απορριμμάτων στη Θεσσαλία

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Η σύσταση ενιαίων φορέων διαχείρισης υδάτων και στερεών αποβλήτων στη Θεσσαλία αποτέλεσε κυρίαρχο θέμα συζήτησης μεταξύ δημάρχων και αιρετών εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στην διευρυμένη συνεδρίαση που πραγματοποίησε στην Καρδίτσα το Διοικητικό Συμβούλιο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων με την συμμετοχή της συνεργαζόμενης επιστημονικής ομάδας διαχείρισης υδάτινων πόρων και εκπροσώπων των υπό σύσταση ΦΟΔΣΑ Λάρισας, Μαγνησίας και Δυτικής Θεσσαλίας.

Όπως επισήμανε ο πρόεδρος της ΠΕΔ και δήμαρχος Κιλελέρ κ. Ρίζος Κομήτσας, η συνάντηση είχε καθαρά ενημερωτικό χαρακτήρα καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση και εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης υδάτων για τις λεκάνες απορροής της Χώρας, ενώ επίκειται και η κατάθεση στη Βουλή του πολυνομοσχεδίου του υπουργείου Εσωτερικών, όπου εμπεριέχεται το νέο νομικό πλαίσιο δημιουργίας και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ.

Επίσης σημαντική αφορμή αποτέλεσε και το ζήτημα ιδιωτικοποίησης του Υδροηλεκτρικού Σταθμού Πλαστήρα που βγήκε στην δημοσιότητα και προκάλεσε υποβολή σχετικής ερώτησης στη Βουλή και αποστολή επιστολής στο ΥΠΕΚΑ από μέρους του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας.

Το έναυσμα για να αναπτυχθεί η επιχειρηματολογία γύρω από την διαχείριση του νερού στην περιοχή μας έδωσε με την ουσιαστική εισήγησή του από την πλευρά της επιστημονικής ομάδας ο πολιτικός μηχανικός κ. Τάσος Μπαρμπούτης επισημαίνοντας ότι υπάρχει ανάγκη επανατοποθέτησης όλου του πλέγματος θεμάτων που σχετίζεται με το υδατικό πρόβλημα της θεσσαλικής λεκάνης.

ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ

Βασικές παραδοχές συνέχισε ο κ. Μπαρμπούτης είναι οι εξής:

«* Η υδατική λεκάνη της Θεσσαλίας από περιβαλλοντική άποψη λειτουργεί στα όρια. Το υδατικό έλλειμμα αποτελεί βασική παράμετρο του προβλήματος.

* Τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Θεσσαλία στη διαχείριση των υδατικών πόρων, σε θεσμικό, οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και τεχνολογικό επίπεδο, μπορούν σήμερα να αντιμετωπισθούν στα πλαίσια μιας στρατηγικής εθνικής υδατικής πολιτικής, που θα πρέπει να χαράξει η Πολιτεία.

της των έργων εντός της ενιαίας λεκάνης.

- Ανάπτυξη ειδικών δράσεων για αντιμετώπιση υφαλμύρωσης, υποβάθμισης ποιότητας κλπ.

- Συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα ενέργειας για ταυτόχρονη αξιοποίηση έργων υποδομής (π.χ. ΥΗΣ, σήραγγες, ταμιευτήρες κλπ).

- Επεξεργασία και υλοποίηση σταδιακής αντιμετώ-

Επίσης από την πλευρά τους τα άλλα στελέχη της Ε.Ο κ.κ. Κώστας Γκούμας μέλος της ΠΑΣΕ και Αλέξανδρος Μπελέσης μελετητής, επικεντρώθηκαν ο μόνος στο μεγάλο υδατικό έλλειμμα της Θεσσαλίας στα 100 εκατ. κυβικά ανά έτος και ο δεύτερος στην αναγκαιότητα ρύθμισης της ζήτησης νερού, επανεξέτασης της διαχείρισης επιφανειακών και υπόγειων

Δυστυχώς όμως στη χώρα μας δεν υπάρχει καθορισμένη πολιτική και κανόνες διαχείρισης ενώ οι επιλογές και ο καθορισμός των προτεραιοτήτων γίνεται μέσα από πολιτικές παρεμβάσεις συχνά τοπικιστικού ή πελατειακού χαρακτήρα.

Επιπλέον η παραπομπή όλων των ζητημάτων σε μία μελλοντική μεταφορά νερών από τον Αχελώο, η οποίο καρκινοβατεί, αφενός μεν προσφέρει άλλοθι για απραξία και καταδεικνύει την έλλειψη πραγματικής πολιτικής βούλησης για το θέμα.

* Το περιβάλλον, υγεία, οικονομία (όχι μόνο η αγροτική) αντιμετωπίζει σοβαρό κίνδυνο από την απουσία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου, έλλειψη διοικητικής οργάνωσης για αντιμετώπιση και παρακολούθηση των προβλημάτων, υστέρηση της ουσιαστικής μελέτης και προώθησης των απαραίτητων έργων. Επίσης μέχρι και σήμερα εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα η ύπαρξη μεγάλου αριθμού φορέων, των οποίων οι αρμοδιότητες και η καθημερινή πρακτική στη διαχείριση των υδατικών πόρων, συχνά συγκρούονται στην πράξη.

* Η γενική κατάσταση που επικρατεί στη Θεσσαλία σε πολλούς τομείς της διαχείρισης των υδατικών πόρων της, είναι οι αποσπασματικές ενέργειες, ο ελλειψής ή κακός προγραμματισμός, οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, η σπατάλη πόρων κ.α. Παράλληλα απογοητευτική είναι η εικόνα της εγκατάλειψης ή της μη ολοκλήρωσης βασικών έργων που έχουν δρομολογηθεί στο παρελθόν».

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Ποιες λοιπόν είναι οι απαιτούμενες ενέργειες που θα πρέπει να υλοποιηθούν άμεσα κατά τον κ. Μπαρμπούτη;

«1. Θεσμικό πλαίσιο:

- Ουσιαστική ολοκλήρωση του (όχι μόνο τυπική προσαρμογή στις οδηγίες της Ε.Ε.) με την δημιουργία Φορέα Διαχείρισης Υδάτων (ΦΟ.Δ.Υ.) για όλες τις χρήσεις νερών.

Βασικές αρχές λειτουργίας του ΦΟ.Δ.Υ. θα είναι:

- Σύγχρονο διοικητικό πλαίσιο (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο, υπηρεσίες, συνένωση υπηρεσιών, κατάλληλη στελέχωση κλπ).

- Τιμολόγηση νερού κατά χρήση με βασική μέριμνα την ανάκτηση του κόστους παροχής ανά χρήση αλλά και την κοινωνική διάσταση του θέματος.

- Ευθύνη σχεδιασμού, υλοποίηση και διαχείριση των κεντρικών έργων υποδομής για συλλογή, μεταφορά και διανομή του νερού στους επί μέρους φορείς των χρηστών (π.χ. ΔΕΥΑ, άρδευση, βιομηχανίες κλπ). Οι επιλογές για τα έργα αυτά θα πρέπει τελικά να οδηγούν στην εξισορρόπηση της ζήτησης και προ-σφοράς των υδατικών αποθεμάτων (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που μελλοντικά θα μεταφερθούν).

- Ευθύνη για χάραξη πολιτικής και εκπαίδευσης των χρηστών στην εξοικονόμηση νερού, στην αποφυγή σπατάλης, στην συνειδητοποίηση της αλληλεξάρ-

τησης του προληπτικού των νεωτερισμών. Αποκατάσταση των υπόγειων υδροφορέων.

Σημειώνεται ότι η μη δημιουργία, προς το παρόν, του ΦΟ.Δ.Υ. δεν πρέπει να αποτελέσει λόγο αναστολής της δράσης για τα επόμενα βήματα.

2. Σχέδια διαχείρισης

- Αξιολόγηση και αξιοποίηση όλων των υφιστάμενων μελετών και προτάσεων.

- Τάχιση ολοκλήρωση των εν εξελίξει μελετών διαχείρισης.

3. Ολοκλήρωση εν εξελίξει σχεδιασθέντων έργων Αχελώου (Συκιά, Σήραγγα, Γυρτώνη, Διώρυγα, Κάρλα κλπ).

- Μεσοχώρα: Το έργο παράγει καθαρή, ανανεώσιμη ενέργεια και δεν σχετίζεται με την μεταφορά υδάτων στην λεκάνη της Θεσσαλίας δεδομένου ότι σταθμός παραγωγής βρίσκεται στην κοίτη του Αχελώου.

Σημειώνεται ότι το φράγμα ολοκληρώθηκε το 1996 & ο ΥΗΣ Γλύστρας το 2002, ενώ δαπανήθηκαν 270 εκατ. Η απώλεια από έσοδα για κάθε χρόνο από το 2003, υπολογίζεται σε 30 εκατ. το χρόνο.

Αποψη όλων των σκεπτόμενων πολιτών είναι, εφ' όσον το έργο είναι ολοκληρωμένο, να λειτουργήσει άμεσα σε όφελος της εθνικής οικονομίας. Κανείς, ούτε οι πολιτικοί, ούτε το ΣτΕ, μπορεί πλέον να κρύβονται πίσω από τις τοπικιστικές αντιδράσεις (με οικολογικό περίβλημα) συσχετίζοντας γενικά και ατεκμηρίωτα το έργο με την «εκτροπή Αχελώου».

- Συκιά: Άμεση ολοκλήρωση. Ακόμη και εάν (θεωρητικά) επελέγεται η λύση για μη μεταφορά νερών από τον Αχελώο, το έργο είναι αυτόνομο, θα παράγει ούτως ή άλλως κατά μήκος της ροής του ποταμού πολύτιμη ενέργεια από ανανεώσιμη πηγή που τώρα πάει χαμένη και πρέπει να ολοκληρωθεί. Όπως και για τη Μεσοχώρα ομοίως και για τη Συκιά δεν χωράνε πλέον «οικολογικά» άλλοθι.

- Σήραγγα: Άμεση ολοκλήρωση, αλλιώς κινδυνεύει με κατάρρευση (γνώμες ειδικών κλπ) και φυσικά εξα-νεμίζονται πολλά εκατομμύρια ευρώ που έχουν δαπανηθεί για τη διάνοιξη της.

- Σχεδιασμός και υλοποίηση λοιπών έργων υποδομής (έργα κατάντη Πευκόφυτου, μεταφοράς, διανομής, αρδευτικά δίκτυα, περιφερειακοί ταμιευτήρες κλπ)».

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Να σημειωθεί ότι το στέλεχος της Επιστημονικής ομάδας κ. Γιάννης Θανάπουλος (Διεύθυνση Εργοταξίου Θεσσαλίας ΔΕΗ) γνωστοποίησε την αρνητική θέση της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού στην προοπτική ιδιωτικοποίησης του ΥΗΣ Πλαστήρα, ενώ αναφερόμενος στα υδροηλεκτρικά έργα τόνισε ότι είναι η πιο φτηνή και η πιο καθαρή πηγή ενέργειας, η οποία σχετίζεται άμεσα και με την αξιοποίηση των ΑΠΕ καθώς από τον λειτουργικό συνδυασμό τους μπορεί να επιτευχθεί η εξισορρόπηση της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στις περιπτώσεις μειωμένης αιολικής ή και ηλιακής απόδοσης.

υδατών, επιταχύνουν του υποφωτισμού οριζόντια και στη δημιουργία ενός ταμείου συγκέντρωσης των πόρων από την επικείμενη τιμολόγηση του νερού (βάση της οδηγίας 60/2000 της Ε.Ε.) με σκοπό την εκτέλεση παρεμβάσεων αποκατάστασης των υδροφόρων συστημάτων.

Την άμεση ενεργοποίηση της ΠΑΣΕ για την υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ευαισθητοποίησης υπέρ της μεταφοράς νερού από τον Αχελώο ζήτησε ο περιφερειακός σύμβουλος κ. Φώτης Αλεξάκος λέγοντας ότι έχει περάσει μεγάλο διάστημα αδράνειας παρά το γεγονός ότι το 2010 επί προεδρείας του είχε αρχίσει να εφαρμόζεται συγκεκριμένο σχέδιο προβολής των θεσσαλικών θέσεων και επιχειρημάτων για τα παραπάνω έργα.

Επιπλέον χαρακτήρισε κρίσιμο αυτό το διάστημα εκπόνησης των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων καθώς εκτίμησε ότι με βάση το περιεχόμενό τους θα ληφθεί και η τελική απόφαση του ΣτΕ για την τύχη των έργων εκτροπής.

Στη συνέχεια τον λόγο πήρε το μέλος του ΔΣ της ΠΕΔ κ. Χρήστος Τέγος επιρρίπτοντας ευθύνες στις κυβερνήσεις των τελευταίων τριάντα χρόνων που όπως είπε «κορόιδευαν τους Θεσσαλούς τάζοντας την ολοκλήρωση των έργων».

«ΚΑΠΟΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ»

Σε ότι αφορά στην δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων στη Θεσσαλία, ο δήμαρχος Αγιάς κ. Αντώνης Γκουντάρας ήταν αποφασιστικός στην τοποθέτησή του λέγοντας χαρακτηριστικά ότι με το νέο νόμο θα πρέπει οι Διοικήσεις των ΦΟΔΣΑ «να βρουν έναν καλό ιδιώτη» για να τους λειτουργήσουν καθώς οι πόροι δεν επαρκούν, ούτε δίνεται δυνατότητα διατήρησης συμβασιούχων, ή πρόσληψης αναγκαίου προσωπικού.

Στο ίδιο μήκος κύματος και η συμπερασματική δήλωση του κ. Κομήτσα ότι «κάποια πράγματα φαίνεται ότι είναι προαποφασισμένα» (υπονοώντας την σχεδιαζόμενη ανάθεση της διαχείρισης των σκουπιδιών σε ιδιώτες) και ότι «η κεντρική εξουσία δεν δείχνει καμία διάθεση να ακούσει τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και να προχωρήσει στην σύσταση ευέλικτων φορέων διαχείρισης».

Στην χθεσινή συνεδρίαση ο δήμαρχος Μουζακίου κ. Γ. Κωτσός ζήτησε από το προεδρείο της ΠΕΔ (η πρότασή του έγινε αποδεκτή) να πραγματοποιήσει σύντομα νέα διευρυμένη συνεδρίαση του ΔΣ προκειμένου να συζητηθεί το θέμα της υποβάθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης με αφορμή τα όσα είδαν το φως της δημοσιότητας σχετικά με υπερβολικές δαπάνες των Δήμων και απευθείας αναθέσεις έργων.

Όπως υπογράμμισε ο κ. Κωτσός θα πρέπει το γρηγορότερο να δοθούν απαντήσεις προκειμένου να αποκατασταθεί η άσχημη εικόνα που έχει δημιουργηθεί στον κόσμο το τελευταίο διάστημα και η οποία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.